

Markedsrapport Saudi-Arabien

Baggrund

Saudi-Arabien er Golfens og Mellemøstens stormagt, men efter flere år med historisk høje oliepriser, hvor Saudi-Arabien har opbygget anseelige økonomiske buffere, står udfordringer pludselig i kø for Saudi-Arabien. Saudi-Arabien forventes pga. USA's faldende engagement i regionen at skulle medvirke til at løse flere regionale konflikter, herunder krigen i Yemen, der truer med at brede sig ind over landets grænser. Samtidig skal Saudi Arabien navigere i en ny virkelighed med lave oliepriser. Dertil kommer landets rivalisering med Iran, som også kræver stor politisk opmærksomhed.

Tabel 1: Økonomiske nøgletal for Saudi-Arabien

	2014	2015	2016	2017	2018 (Skøn)	2019 (Skøn)
Real BNP-vækst (pct.)	3,7	4,1	1,7	-0,7	1,0	2,0
BNP. pr. capita (USD)	24.580	21.095	20.318	21.121	22.650	22.539
Inflation (pct.)	2,2	1,2	2,1	-0,8	4,4	2,7
Offentlig budgetbalance af BNP (pct.)	-2,3	-14,8	-12,9	-8,9	-6,14	-5,9
Offentlig gæld (brutto) af BNP (pct.)	9,2	14,8	22,3	30,9	34,5	38,4
Betalingsbalancens løb. poster af BNP (pct.)	9,8	-8,7	-3,7	2,2	5,0	3,2
Udlandsgæld af BNP.	22,0	26,2	29,4	30,0	29,8	29,2
Gældservicering af eksport	3,2	5,4	6,2	7,3	7,6	8,4
Importdækning i mdr.	33,9	29,9	32,5	30,4	29,0	27,6
Privat kreditgivning-vækst	122,7	904,6	63,8	21,6	18,0	15,0
Valutakurs SR:USD	3,75	3,75	3,75	3,75	3,75	3,75

Kilde: EIU, maj 2018, IMF World Economic Outlook, april 2018

Udgivet af: Dansk Erhverv i samarbejde med EKF - Danmarks Eksportkredit

Økonomisk udvikling

IMF vurderede i 2015, at Saudi-Arabien vil gå statsbankerot i 2021, hvis ikke landet laver store økonomiske reformer og spare-programmer. Pengene fosser ud af statskassen. Samtidig vokser den offentlige gæld i et foruroligende tempo. EKF vurderer dog, at gælden fortsat er på et moderat og håndterbart niveau. Den saudiske økonomi har også haft det svært de seneste år pga. de lave oliepriser, og samtidig er det vanskeligt at manøvrere i en kontekst, som er præget af konkurrerende magtcentre med modsatrettede dagsordener og adskillige sikkerhedspolitiske spørgsmål at adressere. Regeringens manglende resultater i de regionale konflikter, som er omkostnings-fulde, er med til at sætte økonomien under pres.

Saudi-Arabien har dog haft et godt udgangspunkt. De gode år har betydet, at landet har oparbejdet anseelige reserver, herunder valutareserver til ca. 2 års import, hvilket er meget højt både i regionalt og globalt henseende. Landet har haft en tocifret økonomisk vækst for år tilbage, og selvom landet nu er ramt af store økonomiske udfordringer, har Saudi-Arabien formået at opretholde en positiv økonomisk vækst de seneste år – dog med en mindre recession i 2017. Alligevel bliver det afgørende for landet, at økonomien diversificeres i lyset af den store olie-afhængighed, som udgør langt størstedelen af statens samlede indtægter. Strategien for dette er beskrevet i den 'Nationale Transformationsplan 2020' og 'Visionen 2030'. Diversificeringsstrategien er vigtig for at mindske landets økonomiske sårbarhed, men også for at imødekomme et stigende indenlandsk forbrug af energi. Centralt for denne strategi er frasalget af 5 pct. af aktierne i det nationale olieselskab Saudi Aramco i 2018, som skal være med til at finansiere en ny statslig fond.

Det er dog meget sandsynligt, at økonomien vil være baseret på olieproduktionen i mange år frem, og Saudi Arabien har da også ændret tilgang til de lave oliepriser og forsøger nu aktivt, sammen med andre olieproducerende land i og uden for OPEC, at lægge en bund under olieprisen ved at begrænset olieproduktionen. Det er tvivlsomt, hvorvidt styret har politisk vilje og kapital til at gennemføre store forandringer, og der er risiko for at en langsom reformproces langsomt vil køre landet i sænk i en ny virkelighed med lave oliepriser. Regeringen har allerede tilbagerullet mindre reformer, hvilket vidner om vanskeligheden ved at indføre sparetiltag i et land, som er baseret på en social kontrakt mellem regering og befolkning. Denne kontrakt er dog under forandring, idet regeringen fremadrettet i højere grad vil være sikkerhedsgarant frem for økonomisk garant.

Tabel 2: **Saudi-Arabiens handelsforhold til Danmark**

Dobbeltbeskatningsaftale med Danmark	Nej
Dansk vareeksport til Saudi-Arabien 2017	5,08 mia. DKK
Dansk tjenesteeksport til Saudi-Arabien 2017	2,14 mia. DKK.
Dansk vare- og tjenesteeksport til Saudi-Arabien 2017	7,22 mia. DKK.
Dansk vareimport fra Saudi-Arabien 2017	0,26 mia. DKK.
Dansk tjenesteimport fra Saudi-Arabien 2017	0,87 mia. DKK.
Dansk vare- og tjenesteimport fra Saudi-Arabien 2017	1,13 mia. DKK.
Danske datterselskaber i Saudi-Arabien 2016	12 (2.071 ansatte i alt)

Kilde: SKAT og Danmarks Statistik

Politisk udvikling

Det Saudi-Arabien er et af de mindst demokratiske lande i verden. I juni 2017 udnævnte kong Salman sin søn Muhammed Salman al-Saud som kronprins og er i gang med at køre ham stilling som landets overhoved. Mohammad bin Salman, som er de-facto regent, konsoliderer sin magt samtidig med, at han forsøger at balancere de konservative kræfter mod styrkede krav om liberalisering fra store dele af befolkningen. Der ses en bevægelse væk fra en konsensusbaseret proces til en mere centraliseret, hvilket kan være godt for reformprocessen, men det er samtidigt risikabelt, idet kronprinsen risikerer at miste opbakning i den royale familie, hvis centraliseringen bliver for radikal. Det er dog i mindre grad sandsynligt, at en opposition til kronprinsen vil være stor nok til at kunne forhindre magttransitionen.

Det geopolitiske magtspil mellem Iran og Saudi Arabien præger hele regionen. Kombinationen af et styrket Iran og en yngre og selvhævdende generation af beslutningstagere i Saudi Arabien med den 32-årige kronprins Mohammed bin Salman i spidsen, har fået den dybt forankrede regionale stormagtskonflikt til at genopblusse. Det er ikke sandsynligt, at landene har interesse i at engagere sig i en altomfattende stormagtskonflikt, men Saudi Arabien vil gøre en stor indsats for at begrænset den iranske indflydelse i regionen, som rækker langt ud over landets grænser, herunder i Syrien, Irak, Libanon og Yemen, men også i f.eks. Bahrain og Qatar, hvor sidstnævnte for indeværende ligger under for en omfattende boykot fra en række lande i regionen blandt andet pga. landets relation til Iran.

Dette understreger, hvordan rivaliseringen mellem Iran og Saudi Arabien er med til at skabe splittelse i hele regionen og i stigende omfang tvinger landene til at vælge side. Dette betyder også, at alle lande i regionen – med en eller anden grad af rivalisering mellem sunni- og shia-muslimer – vil være påvirket enten af indirekte militær indflydelse eller gennem funding af konkurrence magtcentre i landene fra Iran og Saudi Arabien.

EKF vurderer dog, at det bliver afgørende for Saudi-Arabiens stabilitet, om regeringen også på sigt formår at indfri befolkningens forventninger om en høj levestandard. 2/3 af befolkningen er under 30 år, hvilket stiller store krav til muligheder for uddannelse, men også en vis grad af frihed. Et arabisk forår er dog ikke sandsynligt. Straffen for alene at tænke på oprør og utilfredshed med det siddende styre er en dødsdom.

Tabel 3: **Saudi-Arabien på globale ranglister**

WIPO's Global Innovation Index	55 (ud af 127)
World Economic Forum's Global Competitiveness Index	30 (ud af 137)
Transparency Internationals "Corruption by country"(efter laveste niveau)	57 (ud af 180)
Verdensbankens "Ease of doing business" (samlet score)	92 (ud af 190)
Verdensbankens individuelle parametre:	
Bureaukrati ved opstart af virksomhed (efter laveste niveau)	135 (ud af 190)
Adgang til kredit (efter nemmeste adgang)	90 (ud af 190)
Beskyttelse af mindretalsaktionærer (efter mest effektive beskyttelse)	10 (ud af 190)
Bureaukrati for virksomheder ved eksport/import (efter laveste niveau)	161 (ud af 190)

Kilde: Se kildehenvisning på sidste side

Markedsmuligheder

De meget lave oliepriser har betydet, at Saudi-Arabien har sat økonomisk diversificering højt på dagsordenen for at mindske landets økonomiske sårbarhed.

Olie og gas - Lave oliepriser og stigende indenlandsk efterspørgsel efter olie og gas stille øgede krav til den eksisterende og evt. ny olie- og gaskapacitet. Optimering af olie- og gassektoren bliver afgørende for, at Saudi-Arabien og også på langt sigt kan tilvejebringe ressourcer nok til både at imødekomme den indenlandske efterspørgsel og tjene penge på eksport.

Vedvarende energi - Er en del af den saudiske diversificeringsstrategi. Vind- og solenergi vil være med til at øge det samlede udbud af energi og give mulighed for at opretholde en større eksport af de konventionelle energiformer, som skal understøttes landets indtægter i hård valuta.

10 største danske eksportvarer til Saudi-Arabien

Tabel 4: Overkategorier

1. Diverse næringsmidler i.a.n.	1,7 mia. kr.
2. Medicinske og pharmaceutiske produkter	1,6 mia. kr.
3. Mejeriprodukter og fugleæg	300 mio. kr.
4. Maskiner og -tilbehør til industrien i.a.n.	255 mio. kr.
5. Kemiske materialer og produkter i.a.n.	213 mio. kr.
6. Specialmaskiner til forskellige industrier	158 mio. kr.
7. Uorganiske kemikalier	96 mio. kr.
8. Korn og kornvarer	80 mio. kr.
9. Organiske kemikalier	63 mio. kr.
10. Elektriske maskiner og apparater i.a.n.; tilbehør	58 mio. kr.

Kilde: Danmarks Statistik

Tabel 5: Underkategorier

1. Tilberedte næringsmidler, hvor udvalgte råvarer udgør < 40 vægtprocent	868,9 mio. kr.
2. Tilberedte næringsmidler, hvor udvalgte råvarer udgør < 1,5 vægtprocent	384,3 mio. kr.
3. Næringsmidler, tilberedte med indhold af mælkefedt på >= 1,5 vægtprocent	351,2 mio. kr.
4. Hæmoglobin, blodglobuliner og serumglobuliner	281,1 mio. kr.
5. Naturligt smør, med fedtindhold på >= 80 vægtprocent	195,5 mio. kr.
6. Lægemidler, med indhold af antibiotika, i doseret stand	133,6 mio. kr.
7. Lægemidler bestående af blandede eller ublandede produkter	129,9 mio. kr.
8. Lægemidler, med indhold af provitaminer eller vitaminer	125,5 mio. kr.
9. Reagensmidler på underlag, til diagnostisk brug eller til laboratoriebrug	77 mio. kr.
10. Enzymer og tilberedte enzymer, i.a.n.	73,8 mio. kr.

Kilde: Danmarks Statistik

Kommercielt klima

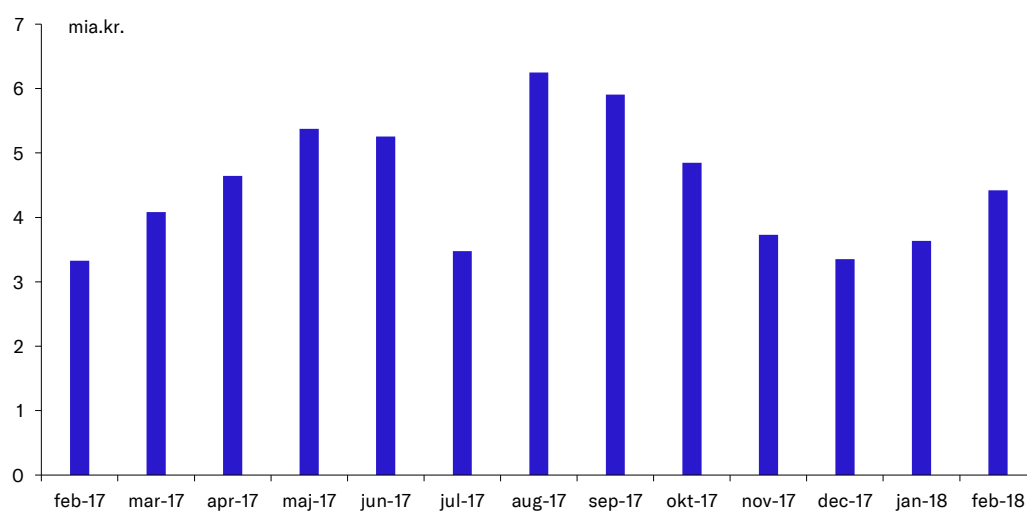
Saudi-Arabiens kommercielle klima har både styrker og svagheder. Det er særligt det juridiske system, som er vanskeligt at operere under, mens banksektoren overordnet er solid. Der eksisterer dog en risiko for en forværring af bankernes kreditkvaliteten forværres i lyset landets strukturelle økonomiske udfordringer. De saudiske banker er dog fortsat relativt godt ratet, og EKF har forhåndsgodkendt en række store banker.

Tabel 6: **Modtagere af dansk vareeksport 2017, rangeret**

1.	Tyskland	102 mia. kr.
2.	Sverige	78,5 mia. kr.
3.	Storbritannien	53,8 mia. kr.
19.	Tyrkiet	5,7 mia. kr.
20.	Canada	5,6 mia. kr.
21.	Irland	5,1 mia. kr.
22.	Saudi-Arabien	5,1 mia. kr.
23.	Sydkorea	4,9 mia. kr.
24.	Østrig	4,8 mia. kr.
25.	Brasilien	4,4 mia. kr.

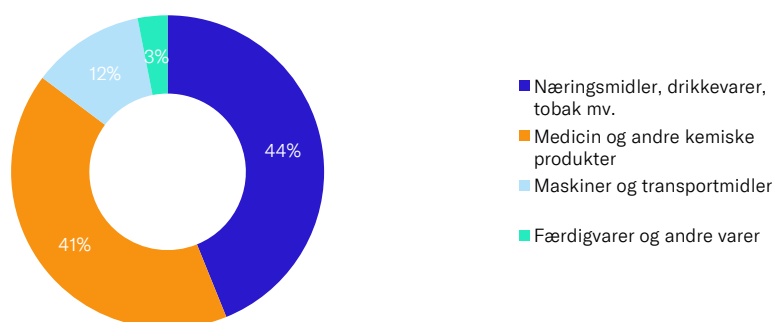
Kilde: Danmarks Statistik

Figur 1: Dansk vareeksport til Saudi-Arabien fra feb. 2017 til feb. 2018

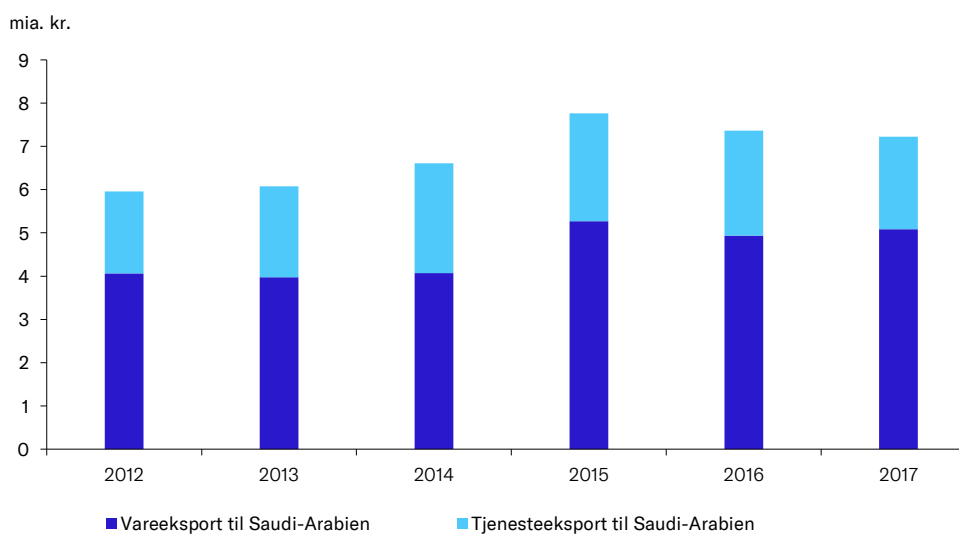
Kilde: Danmarks Statistik

Figur 2: Hovedkomponenter i den danske vareeksport til Saudi-Arabien fra januar til september 2017

Kilde: Danmarks Statistik og Udenrigsministeriets eksportudsiget for Saudi-Arabien

Figur 3: Dansk vareeksport til Saudi-Arabien fra 2012 til 2017

Kilde: Danmarks Statistik

Tabel 6: **Hovedkomponenter i den danske vareeksport til Saudi-Arabien**

	2014	2015	2016	2017	2018 Januar	Vækst pct. År-t-dato
Vareeksport i alt, mio. kr.	4.070,9	5.268,8	4.935,7	5.084,2	552,2	
Vækst mio.kr.	94,3	1.197,9	-332,9	148,4		-75,4
Vækst i pct.	2,4%	29,4%	-6,3%	3,0%		-12,0%
Andel af Danmarks vareeksport	0,7%	0,8%	0,8%	0,8%	1,0%	
Hovedkomponenter i eksporten						
Næringsmidler, drikkevarer, tobak mv.	1.565,0	2.200,4	2.093,3	2.136,4	216,9	40,4
- Diverse næringsmidler	1.300,9	1.553,6	1.658,8	1.674,6	160,3	6,5
- Mejeriprodukter og fugleæg	206,5	404,1	376,4	300,2	49,5	29,7
- Korn og kornvarer	5,4	157,2	5,8	79,7	0,2	-0,4
Råstoffer, ikke spiselige, undt. brændsel	23,7	28,5	39,1	49,3	1,8	-4,1
- Animalske og vegetabiliske materialer	20,0	25,5	36,5	45,9	1,6	-4,1
- Gødningsstoffer og mineraler	-	-	-	1,8	0,1	-0,1
Mineral, brændsels- og smørestoffer o.l.	87,4	30,9	3,5	20,5	1,2	-0,5
Kemikalier og kemiske produkter	1.391,8	1.811,2	1.917,0	2.047,8	253,3	-116,2
- Medicinske og farmaceutiske produkter	1.149,4	1.513,5	1.583,7	1.645,1	232,0	-106,1
- Kemiske materialer og produkter	153,8	197,9	207,5	212,7	11,9	0,3
- Organiske kemikalier	62,8	63,9	76,2	62,8	3,6	1,8
Forarbejdede varer, primært halvfabrikata	115,2	107,9	76,5	72,5	33,2	23,2
- Metalvarer	27,4	19,3	19,1	16,2	29,9	27,2
- Varer af ikke-metalliske mineraler	18,8	26,5	10,8	24,0	0,7	-2,0
- Tekstilgarn, tekstilstof, tekstilvarer	18,4	14,0	10,9	11,9	0,1	-2,0
Maskiner og transportmidler	714,8	909,1	642,7	602,0	32,0	-19,6
- Maskiner og -tilbehør til industrien	268,2	310,3	282,1	254,6	6,5	-7,2
- Specialmaskiner til forskellige industrier	229,8	326,4	154,6	158,1	17,5	1,6
- Elektriske maskiner og apparater	88,5	139,1	77,1	58,3	3,2	1,3
Færdigvarer og andre varer	172,5	179,8	163,5	154,9	13,7	1,4
- Tekniske og videnskabelige instrumenter	55,1	68,6	49,7	53,5	7,4	3,7
- Diverse forarbejdede varer	37,8	40,0	38,8	40,3	2,3	-2,9
- Møbler	25,4	31,8	33,2	29,8	2,1	0,3

Kilde: Udenrigsministeriet/ Danmarks Statistik

Om Markedsrapport

Markedsrapport er en del af Dansk Erhvervs løbende overvågning af de internationale markeder og udkommer i opdateret version hvert kvartal. Publikationen udarbejdes i samarbejde med en gruppe samarbejdspartnere, der besidder en helt særlig viden om handels- og forretningsvilkår på de vigtigste danske eksportmarkeder. Samarbejdspartnerne er:

EKF – Danmarks Eksportkredit

Har du brug for en kredit til at udvikle din virksomhed eller levere en ordre til en kunde i udlandet? Har din eksportkunde brug for finansiering for at kunne købe dine varer? EKF er Danmarks Eksportkredit, og vi hjælper danske virksomheder frem i verden ved at finansiere jeres forretninger og tage de risici, der kan være forbundet med at handle med andre lande. Som en del af vores arbejde vurderer vi løbende økonomisk og politisk risiko på de fleste eksportmarkeder. Kontakt EKF på 35 46 26 00 eller besøg på www.ekf.dk, hvis din virksomhed har brug for finansiering til eksport eller er underleverandør til eksport.

Det Dansk-Tyske Handelskammer (www.handelskammer.dk)

Udenrigsministeriet (www.um.dk)

Markedsrapport er baseret på en række solide statistikkilder, som Dansk Erhverv finder troværdige: Danmarks Statistik, Eurostat, IMF, WTO, OECD, Danmarks Nationalbank, Verdensbanken og The Economist Intelligence Unit. Gengivelse af materiale fra Markedsrapport skal ske med Dansk Erhverv anført som kilde.

For yderligere information om Markedsrapport, herunder om muligheden for at blive samarbejdspartner, kontakt venligst Michael Bremerskov Jensen, chefkonsulent, EU & International, Dansk Erhverv, på tlf. +45 31 75 24 00 / email: mje@danskerhverv.dk.

For mere om Dansk Erhverv se vores hjemmeside på: www.danskerhverv.dk